

ΘΕΩΡΙΑΣ
ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΩΝ
ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΩΝ. ΔΙΑΤΑΡΑΧΩΝ

Νικόλαος Αλικάκος

Πανεπιστήμιο Αθηνών, Τμήμα Μαθηματικών

Μάιος 2006

+ Corner layer

Περιεχόμενα

1	Το Κεντρικό Θεώρημα	3
1.1	Θεώρημα Πεπλεγμένης συναρτήσης	3
1.2	Μικρή (ομαλή) διαταραχή Χαμιλτονιανού Συστήματος	8
1.3	Εφαρμογή: Ταλαντωτής Van der Pol [ηλεκτρικά κυκλώματα].	13
2	Αλγεβρικές Εξισώσεις	15
2.1	Κλίμακες και το πολύγωνο του Νεύτωνα	15
3	Σύνηθεις Διαφορικές Εξισώσεις	28
3.1	Η μέθοδος των ασυμπτωτικών αναπτυγμάτων - η ομαλή περίπτωση	29
3.2	Μέθοδος πολλαπλών κλιμάκων Poincare - Linstedt (Ιδιόμορφη διαταραχή)	41
3.3	Ανάλυση οριακού στρώματος - Ιδιόμορφη διαταραχή	45
4	Μερικές Διαφορικές Εξισώσεις	54
4.1	Προέλευση της θεωρίας ιδιομόρφων διαταραχών και οριακού στρώματος: Το σύστημα Prandtl στη Ρευστοδυναμική.	54
4.1.1	Εξισώσεις Navier - Stokes	54
4.1.2	Το φυσικό φαινόμενο	56
4.1.3	Το πάχος της λεπίδας: το φυσικό επιχείρημα.	57
4.2	Εσωτερική κλίμακα - Εσωτερικά αναπτύγματα και σύστημα Prandtl.	58
4.3	Ο ρόλος της πίεσης στη δημιουργία οριακού στρώματος.	68
5	Ο Μετασχηματισμός του Liouville - Η Μέθοδος WKB	85

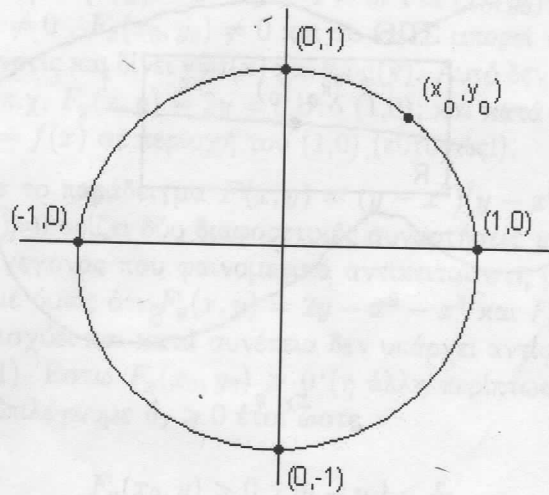
1 Το Κεντρικό Θεώρημα

1.1 Θεώρημα Πεπλεγμένης συναρτήσης

Η εξίσωση

$$x^2 + y^2 = 1 \quad (1)$$

συσχετίζει τις μεταβλητές x και y και ορίζει τη μια σαν συνάρτηση της άλλης.

Σχ. 1

Έστω (x_0, y_0) όπως στο σχήμα 1. Τότε τοπικά σε περιοχή του σημείου η (1) ορίζει

$$y = f(x) = \sqrt{1 - x^2}, \quad y_0 = f(x_0)$$

και ανάλογα

$$x = g(y) = \sqrt{1 - y^2}, \quad x_0 = g(y_0)$$

Για (x_0, y_0) επί των αξόνων, έχουμε μόνο μια επιλογή. Για παράδειγμα, αν $(x_0, y_0) = (1, 0)$ αναγκαστικά επιλέγουμε το x σαν συνάρτηση του y .

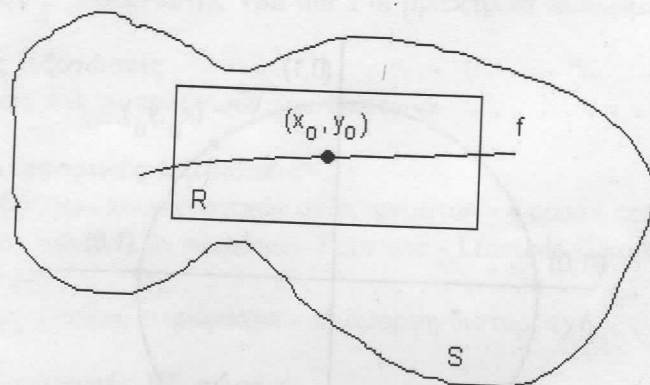
Όταν δωθεί μια γενική εξίσωση της μορφής

$$F(x, y) = 0 \quad (2)$$

είναι εν γένει σπάνιο να μπορούμε να εκφράσουμε σε λυμένη μορφή τη μια μεταβλητή ως συνάρτηση της άλλης. Το θεώρημα πεπλεγμένων συναρτήσεων εγγυάται, κάτω από κατάλληλες υποθέσεις, ότι η (2) ορίζει τη μία μεταβλητή ως συνάρτηση της άλλης, τουλάχιστον τοπικά περί το (x_0, y_0) που ικανοποιεί την (2) και επιτρέπει τον υπολογισμό της συνάρτησης με όση ακρίβεια επιθυμούμε.

Θεώρημα 1.1 Έστω $F(\cdot, \cdot)$ C^1 -συνάρτηση ορισμένη σε ανοιχτό σύνολο $S \subseteq \mathbb{R}^2$, $(x_0, y_0) \in S$.

$F(\cdot, \cdot)$

Σχ. 2

Υποθέτουμε ότι

(I) $F(x_0, y_0) = 0$

(II) $F_y(x_0, y_0) \neq 0$

Τότε υπάρχουν $\delta_1 > 0$, $\delta_2 > 0$ τέτοια ώστε στο ορθογώνιο $R = \{(x, y) / |x - x_0| \leq \delta_1, |y - y_0| \leq \delta_2\} \subseteq S$ ισχύουν τα ακόλουθα

(i) $\forall x \in (x_0 - \delta_1, x_0 + \delta_1)$, $\exists ! y \in (y_0 - \delta_2, y_0 + \delta_2)$ τέτοιο ώστε

$$F(x, y) = 0 \tag{3}$$

Κατά συνέπεια, υπάρχει καλώς ορισμένη $y=f(x)$ που ικανοποιεί

$$F(x, f(x)) = 0, \quad x \in (x_0 - \delta_1, x_0 + \delta_1), \tag{4}$$

και όλες οι λύσεις της (3) μέσα στο R βρίσκονται πάνω στο γράφημα της $f(x)$.

(ii) Η $f(x)$ είναι C^1 , $f : (x_0 - \delta_1, x_0 + \delta_1) \rightarrow (y_0 - \delta_2, y_0 + \delta_2)$, $f(x_0) = y_0$, και ικανοποιεί επίσης τη σχέση

$$f'(x) = -\frac{F_x(x, f(x))}{F_y(x, f(x))}, \quad x \in (x_0 - \delta_1, x_0 + \delta_1). \quad (5)$$

Παρατηρήσεις

(1) Η σχέση (5) προκύπτει άμεσα με παραγωγή από την (4):

$$0 = \frac{d}{dx} F(x, f(x)) = F_x(x, f(x)) + F_y(x, f(x))f'(x)$$

(2) Θεωρούμε την $F(x, y) = x^2 + y^2 - 1 = 0$. Για (x_0, y_0) εκτός των αξόνων ισχύει $F_x(x_0, y_0) \neq 0$, $F_y(x_0, y_0) \neq 0$ και το ΘΠΣ μπορεί να εφαρμοστεί και στις δύο κατευθύνσεις και δίνει $y=f(x)$ και $x=g(y)$. Αυτό δεν ισχύει για (x_0, y_0) επί των αξόνων: π.χ, $F_y(x, y) = 2y = 0$ στο $(1,0)$, και κατά συνέπεια το ΘΠΣ δεν εγγυάται $y = f(x)$ σε περιοχή του $(1,0)$ (ευτυχώς!).

(3) Θεωρήστε το παράδειγμα $F(x, y) = (y - x^2)(y - x^3)$ που σε περιοχή του $(0,0)$ η $F(x,y)=0$ ορίζει δύο διαφορετικές συναρτήσεις $y = f_1(x) = x^2$ και $y = f_2(x) = x^3$ γεγονός που φαινομενικά αντίκειται στη μοναδικότητα του $f(x)$. Παρατηρούμε όμως ότι $F_y(x, y) = 2y - x^2 - x^3$ και $F_y(0,0) = 0$, άρα η υπόθεση (II) δεν ισχύει και κατά συνέπεια δεν υπάρχει αντίφαση.

Απόδειξη. (1) Έστω $F_y(x_0, y_0) > 0$ (η άλλη περίπτωση $F_y(x_0, y_0) < 0$ είναι ανάλογη). Επιλέγουμε $\delta_2 > 0$ έτσι ώστε

$$F_y(x_0, y) > 0, \quad |y - y_0| \leq \delta_2 \quad (6)$$

το οποίο είναι δυνατόν λόγω συνέχειας. Κατά συνέπεια, η $y \mapsto F(x_0, y)$ είναι αυστηρά αύξουσα, και δεδομένου ότι $F(x_0, y_0) = 0$ έχουμε

$$F(x_0, y_0 - \delta_2) < 0, \quad F(x_0, y_0 + \delta_2) > 0. \quad (7)$$

Κάνοντας χρήση τώρα της συνέχειας $x \mapsto F(x, y_0 \pm \delta_2)$ με δ_1 αρκετά μικρό, έχουμε

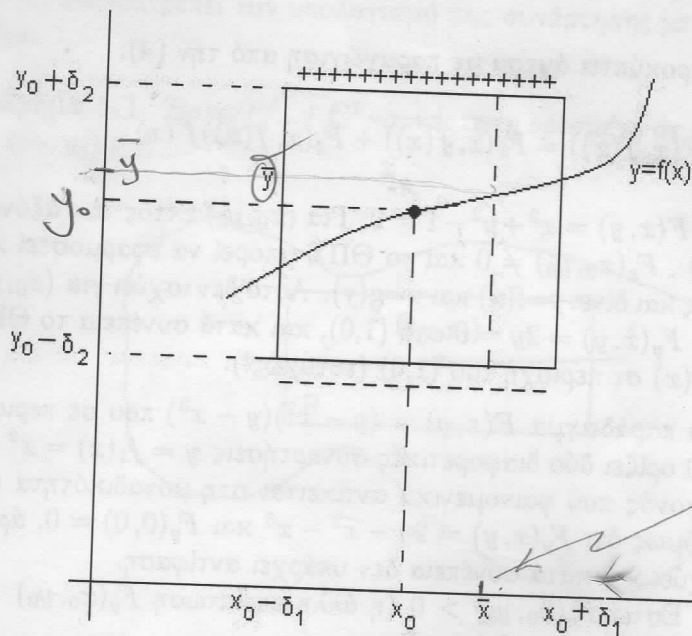
$$F(x, y_0 - \delta_2) < 0, \quad F(x, y_0 + \delta_2) > 0, \quad |x - x_0| \leq \delta_1. \quad (8)$$

Έχουμε λοιπόν κατασκευάσει ένα ορθογώνιο $[x_0 - \delta_1, x_0 + \delta_1] \times [y_0 - \delta_2, y_0 + \delta_2]$ στην πάνω πλευρά του οποίου η F είναι θετική, στην κάτω αρνητική. Επιλέγοντας τα δ_1, δ_2 μικρότερα ενδεχομένως μπορούμε να εγγυηθούμε ότι εντός του ορθογωνίου ισχύει

1/0
1/8

reset!

$$F_y > 0 \tag{9}$$

Σχ. 3

(2) Εάν δοθεί τώρα $\bar{x} \in [x_0 - \delta_1, x_0 + \delta_1]$ θεωρούμε τη συνεχή συνάρτηση $y \mapsto F(\bar{x}, y)$, $y \in [y_0 - \delta_2, y_0 + \delta_2]$ η οποία αλλάζει πρόσημο ακριβώς μια φορά λόγω (8) και (9). Κατά συνέπεια, λόγω συνέχειας υπάρχει $\bar{y} \in [y_0 - \delta_2, y_0 + \delta_2]$ τέτοιο ώστε

$$F(\bar{x}, \bar{y}) = 0. \tag{10}$$

Το \bar{y} είναι μοναδικό (λόγω (9)). Ορίζουμε λοιπόν

$$f(\bar{x}) := \bar{y}, \quad \bar{x} \in [x_0 - \delta_1, x_0 + \delta_1]. \tag{11}$$

3. Θα δείξουμε ότι η f είναι συνεχής στο $x = x_0$. Δοθέντος $\epsilon > 0$, υπάρχει $\delta > 0$ τέτοιο ώστε να ισχύει ότι $F(x, y_0 + \epsilon) > 0$, $F(x, y_0 - \epsilon) < 0$

για $|x - x_0| < \delta$. Κατά συνέπεια, λόγω συνέχειας, υπάρχει $y^* = y^*(x)$ με $y^* \in (y_0 - \epsilon, y_0 + \epsilon)$ τέτοιο ώστε $F(x, y^*(x)) = 0$.

Λόγω της μοναδικότητας της $f(x)$, συμπεραίνουμε ότι $y^*(x) = f(x)$ και κατά συνέπεια $|f(x) - f(x_0)| = |y^*(x) - y_0| < \epsilon$ για $|x - x_0| < \delta$ που αποδεικνύει τη συνέχεια.

Για $x^* \neq x_0$, $x^* \in (x_0 - \delta_1, x_0 + \delta_1)$ θεωρούμε το σημείο $(x^*, f(x^*)) \in R$. Οι υποθέσεις του θεωρήματος ισχύουν για το (x^*, y^*) στη θέση του (x_0, y_0) . Επαναλαμβάνοντας την παραπάνω κατασκευή οδηγούμαστε σε μια f^* που συμπίπτει αναγκαστικά με την f λόγω του ορισμού της τελευταίας ως μοναδικής λύσης της εξίσωσης $F(x, y) = 0$. Συνεπώς, η f είναι συνεχής στο x^* για κάθε $x^* \in (x_0 - \delta_1, x_0 + \delta_1)$.

4. Τέλος θα δείξουμε ότι η $f(x)$ είναι διαφορίσιμη και ικανοποιεί τη σχέση

$$f'(x) = -\frac{F_x(x, f(x))}{F_y(x, f(x))}, \quad x \in (x_0 - \delta_1, x_0 + \delta_1) \quad (12)$$

από όπου έπεται ότι $f \in C^1$.

Έστω λοιπόν x φιξαρισμένο σημείο και $y = f(x)$. Για Δx τέτοιο ώστε $x + \Delta x \in (x_0 - \delta_1, x_0 + \delta_1)$, ορίζουμε

$$\Delta y := f(x + \Delta x) - f(x) = f(x + \Delta x) - y.$$

Από τον ορισμό της f έχουμε

$$F(x, y) = 0 = F(x + \Delta x, f(x + \Delta x)) = F(x + \Delta x, y + \Delta y).$$

Συμπεραίνουμε ότι

$$0 = F(x + \Delta x, y + \Delta y) - F(x, y) = F_x(\bar{x}, \bar{y})\Delta x + F_y(\bar{x}, \bar{y})\Delta y$$

όπου $\bar{x} \in (x, x + \Delta x)$, $\bar{y} \in (y, y + \Delta y)$ και κάναμε χρήση του θεωρήματος μέσης τιμής.

Έπεται ότι

$$\frac{\Delta y}{\Delta x} = -\frac{F_x(\bar{x}, \bar{y})}{F_y(\bar{x}, \bar{y})} \quad (13)$$

όπου κάναμε χρήση του $F_y > 0$ στο R . Παίρνοντας το όριο $\Delta x \rightarrow 0$, κάνοντας χρήση της συνέχειας έχουμε $\Delta y \rightarrow 0$, και κατά συνέπεια $(\bar{x}, \bar{y}) \rightarrow (x, y)$ και από την (13) έχουμε

$$f'(x) = \lim_{\Delta x \rightarrow 0} \frac{\Delta y}{\Delta x} = -\frac{F_x(x, y)}{F_y(x, y)} = -\frac{F_x(x, f(x))}{F_y(x, f(x))}$$

Η απόδειξη του θεωρήματος είναι πλήρης. □

Ισχύει η εξής γενική μορφή του ΘΠΣΘ που παραδειγματίζεται χωρίς απόδειξη:

Θεώρημα 1.2 Έστω $\Lambda, \mathbf{X}, \mathbf{Y}$ χώροι Banach και $F \in C(\Lambda \times \mathbf{X}, \mathbf{Y})$. Έστω $F(\lambda_0, u_0) = 0$ για κάποιο $(\lambda_0, u_0) \in \Lambda \times \mathbf{X}$. Εάν η μερική παράγωγος $F_u(\lambda, u)$ υπάρχει σε περιοχή του (λ_0, u_0) και εάν

- (a) $(\lambda, u) \rightarrow F_u(\lambda, u)$, συνεχής σε περιοχή του (λ_0, u_0) ,
- (b) $F_u(\lambda_0, u_0)$ ισομορφισμός από $\mathbf{X} \rightarrow \mathbf{Y}$.

Τότε, υπάρχει συνεχής καμπύλη $\lambda \rightarrow u(\lambda)$ που ορίζεται για λ σε περιοχή του $\lambda_0 \in \Lambda$ τέτοια ώστε $\lambda \in \overline{\mathbf{X}}$

$$u(\lambda_0) = u_0, \quad F(\lambda, u(\lambda)) = 0.$$

Επίσης, οποιαδήποτε λύση της $F(\lambda, u) = 0$ σε περιοχή του (λ_0, u_0) είναι της μορφής $(\lambda, u(\lambda))$.

1.2 Μικρή (ομαλή) διαταραχή Χαμιλτονιανού Συστήματος

([A], σελ. 149)

Θεωρούμε το σύστημα

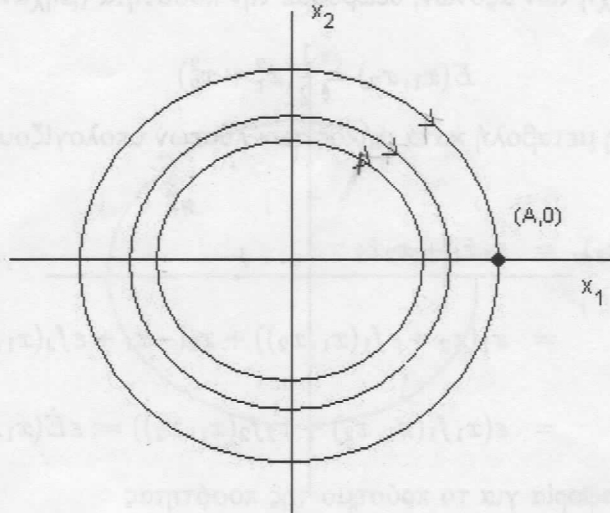
$$\begin{cases} \dot{x}_1 = x_2 + \varepsilon f_1(x_1, x_2) \\ \dot{x}_2 = -x_1 + \varepsilon f_2(x_1, x_2) \end{cases} \quad |\varepsilon| \ll 1 \quad (14)$$

(όπου $f_i \in C^1$ συναρτήσεις)

που διαφέρει ελαφρώς από τον γραμμικό αρμονικό ταλαντωτή

$$\begin{cases} \dot{x}_1 = x_2 \\ \dot{x}_2 = -x_1 \end{cases} \Leftrightarrow \ddot{x}_1 + x_1 = 0 \quad (15)$$

του οποίου όλες οι λύσεις είναι περιοδικές:

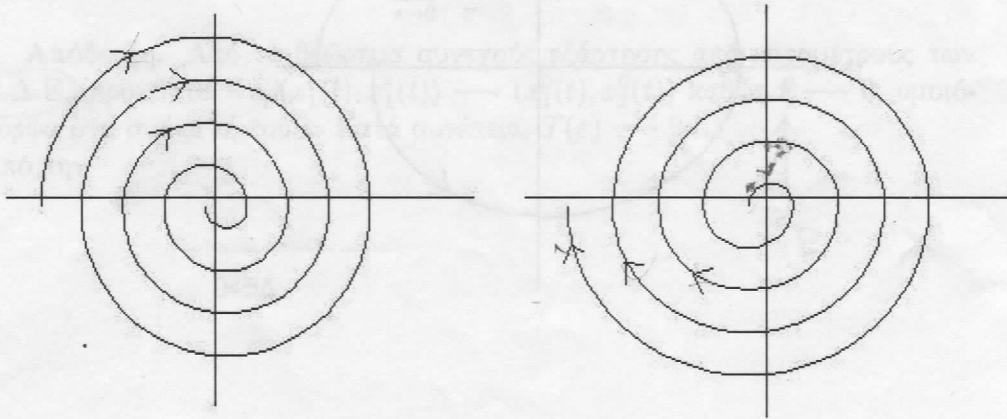

Σχ. 4A

$$x_1^0(t) = A \cos(t - t_0)$$

$$x_2^0(t) = -A \sin(t - t_0)$$

Οι τροχιές του (14) εν γένει δεν είναι κλειστές και ενδέχεται να έχουμε τη μορφή ελικοειδούς με απόκλιση της τάξης του ϵ μεταξύ 2 διαδοχικών στροφών:

Σχ. 4B

Για να αποφασίσουμε κατά πόσο η ελικοειδής λύση πλησιάζει ή απομακρύνεται από την αρχή των αξόνων, θεωρούμε την ποσότητα (μηχανική ενέργεια)

$$E(x_1, x_2) = \frac{1}{2}(x_1^2 + x_2^2)$$

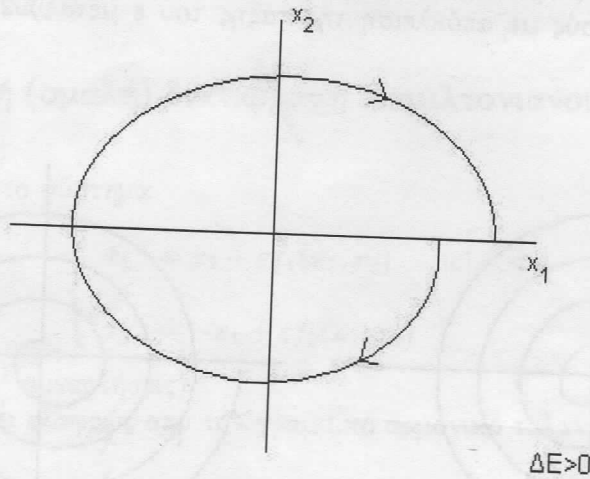
της οποίας τη μεταβολή κατά μήκος των λύσεων υπολογίζουμε

$$\begin{aligned} \frac{d}{dt}E(x_1, x_2) &= x_1\dot{x}_1 + x_2\dot{x}_2 \\ &= x_1(x_2 + \varepsilon f_1(x_1, x_2)) + x_2(-x_1 + \varepsilon f_2(x_1, x_2)) \\ &= \varepsilon(x_1 f_1(x_1, x_2) + x_2 f_2(x_1, x_2)) =: \varepsilon \dot{E}(x_1, x_2) \end{aligned}$$

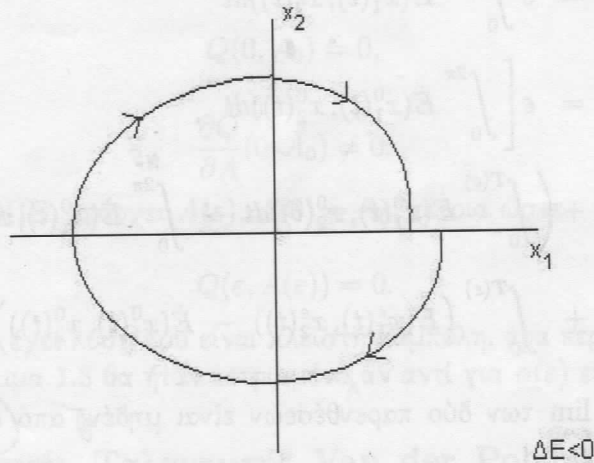
Ζητάμε πληροφορία για το πρόσημο της ποσότητας

$$\int_0^{T(\varepsilon)} \varepsilon \dot{E}(x_1^\varepsilon(t), x_2^\varepsilon(t)) dt =: \Delta E \quad (16)$$

που αντιστοιχεί στη μεταβολή της ~~κινητικής~~ ενέργειας της $(x_1^\varepsilon(t), x_2^\varepsilon(t))$ κατά μια πλήρη "περιστροφή": $x_2^\varepsilon(0) = x_2^\varepsilon(T(\varepsilon)) = 0$

Σχ. 4Γ.

Σχ. 5

Λήμμα 1.3

$$\Delta E = \varepsilon \int_0^{2\pi} \dot{E}(A \cos(t - t_0), A \sin(t - t_0)) dt + o(\varepsilon). \quad (17)$$

Συμβολισμός: Εξ' ορισμού, $o(\varepsilon)$ είναι ποσότητα που εξαρτάται από το ε και

$$\lim_{\varepsilon \rightarrow 0} \frac{o(\varepsilon)}{\varepsilon} = 0.$$

Απόδειξη. Από το θεώρημα συνεχούς εξάρτησης από παραμέτρους των Σ.Δ.Ε. προκύπτει ότι $(x_1^\varepsilon(t), x_2^\varepsilon(t)) \rightarrow (x_1^0(t), x_2^0(t))$ καθώς $\varepsilon \rightarrow 0$, ομοιόμορφα στα συμπαγή του t . Κατά συνέπεια, $T(\varepsilon) \rightarrow 2\pi$.
Από την

[AK § 2.4]

ΣΔΕ

ε

$$\begin{aligned} \Delta E &= \varepsilon \int_0^{T(\varepsilon)} \dot{E}(x_1^\varepsilon(t), x_2^\varepsilon(t)) dt \\ &= \varepsilon \left[\int_0^{2\pi} \dot{E}(x_1^0(t), x_2^0(t)) dt \right. \\ &\quad + \left(\int_0^{T(\varepsilon)} \dot{E}(x_1^0(t), x_2^0(t)) dt - \int_0^{2\pi} \dot{E}(x_1^0(t), x_2^0(t)) dt \right) \\ &\quad \left. + \int_0^{T(\varepsilon)} \left(\dot{E}(x_1^\varepsilon(t), x_2^\varepsilon(t)) - \dot{E}(x_1^0(t), x_2^0(t)) \right) dt \right]. \end{aligned} \quad (18)$$

λόγω ότι του $\lim_{\varepsilon \rightarrow 0}$ των δύο παρενθέσεων είναι μηδέν από συνχή εξάρτηση, προκύπτει η (17). συνεχ

Θέτουμε

$$F(A) := \int_0^{2\pi} \dot{E}(x_1^0(t), x_2^0(t)) dt \quad (19)$$

και γράφουμε την (17) ως

$$\Delta E = \varepsilon \left[F(A) + \frac{o(\varepsilon)}{\varepsilon} \right]. \quad (20)$$

Θεώρημα 1.4 Έστω ότι η F έχει απλή ρίζα στο A_0 .

$$F(A_0) = 0 \quad F'(A_0) \neq 0$$

Τότε το (14) έχει περιοδική λύση πλάτους $A_0 + O(\varepsilon)$ για $|\varepsilon| \ll 1$.

Η αυτοπροβλεπεί Συμβολισμός: Το $O(\varepsilon)$ είναι παράσταση που εξαρτάται από το ε και για την οποία ισχύει η εκτίμηση $|O(\varepsilon)| < C|\varepsilon|$ όπου C σταθερά ανεξάρτητη από το ε , για $|\varepsilon| \ll 1$, όπου C μια σταθερά ανεξάρτητη του ε . H 2

Απόδειξη. Θέτουμε

$$Q(\varepsilon, A) := F(A) + \frac{o(\varepsilon)}{\varepsilon}.$$

Η Q είναι C^1 (εδώ κάνουμε χρήση από Σ.Δ.Ε. της ομαλής εξάρτησης ως προς ε) και

$$Q(0, A_0) = 0,$$

$$\frac{\partial Q}{\partial A}(0, A_0) \neq 0.$$

Μέσω του ΘΠΣ, υπάρχει $A(\varepsilon)$, $A(0) = A_0$, τέτοια ώστε

$$Q(\varepsilon, A(\varepsilon)) = 0.$$

Άρα το (14) έχει λύση που είναι κλειστή καμπύλη, άρα περιοδική.

Σχόλιο: Το Λήμμα 1.3 θα ήταν τετριμμένο αν αντί για $o(\varepsilon)$ είχαμε $O(\varepsilon)$.

□ και ακριβό

1.3 Εφαρμογή: Ταλαντωτής Van der Pol [ηλεκτρικά κυκλώματα].

Θεωρούμε την εξίσωση

$$\ddot{x} = -x + \varepsilon \dot{x}(1 - x^2) \quad (\text{Van der Pol})$$

την οποία γράφουμε σε μορφή συστήματος θέτοντας $x_1 := x$, $x_2 := \dot{x}$:

$$\dot{x}_1 = x_2$$

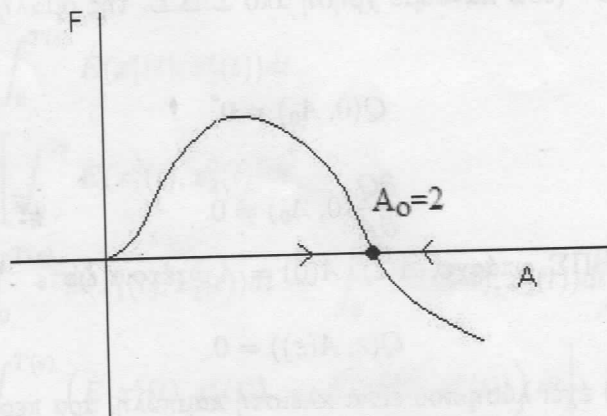
$$\dot{x}_2 = -x_1 + \varepsilon x_2(1 - x_1^2).$$

$$\dot{E}(x_1, x_2) = x_2^2(1 - x_1^2)$$

$$F(A) = \int_0^{2\pi} A^2 \sin^2(t - t_0)(1 - A^2 \cos^2(t - t_0)) dt =$$

$$= \pi \left(A^2 - \frac{A^4}{4} \right).$$

(1) στο

Σχ. 6

Κατά συνέπεια η εξίσωση Van der Pol έχει περιοδική λύση για $|\epsilon| \ll 1$ κοντά στην περιφέρεια $x_1^2 + x_2^2 = 4$.

Ø 1

Άσκηση 1.5 Εφαρμόστε τη μέθοδο στην εξίσωση Duffing: $\ddot{x} + x + \epsilon x^3 = 0$. Παίρνετε καμία πληροφορία;

Ø 2

Άσκηση 1.6 Εφαρμόστε τη μέθοδο στην εξίσωση:

$$\ddot{x} = -x + \epsilon |\dot{x}|^p \dot{x} (1 - x^{2q}).$$

όπου $p, q > 0$.

(i) (X. Ισακίμ) Για $p \in \mathbb{N} \cup \{0\}$ και άρτιο $q \in \mathbb{N}$, εξίσωση έχει μοναδικό ευσταθή οριακό κύκλο πλάτους $\frac{2}{\sqrt{q}}$.

$$x_1^2 + x_2^2 = \left[\frac{2.4 \dots 2q}{1.3 \dots (2q-1)} \frac{2.4.6 \dots (2q+p+2)}{2.4 \dots p(p+2)} \right]^{\frac{1}{q}} + O(\epsilon), \quad \epsilon \rightarrow 0.$$

(ii) (X. Ισακίμ) Για p, q όπως στο (i), και επίσης $p+2 = 2q$ έχουμε μοναδικό ευσταθή οριακό κύκλο πλάτους $x_1^2 + x_2^2 = 4 + O(\epsilon)$, $q \in \mathbb{N} \setminus \{0\}$.

(iii) (Μπερκέτης) Για p, q όπως στο ένα και $\lim_{q \rightarrow \infty} \frac{4}{q} = 2$ έχουμε μοναδικό ευσταθή οριακό κύκλο πλάτους $x_1^2 + x_2^2 = 4 + O(\epsilon)$, $\epsilon \rightarrow 0$.

στο (i)

Ø 3

Άσκηση 1.7 Θεωρείστε την εξίσωση τύπου Van der Pol

$$\ddot{x} = -x + \epsilon f(\dot{x})(1 - x^2)$$

Επιλέξτε f κατάλληλο πολυώνυμο έτσι ώστε να υπάρχουν ακριβώς 3 περιοδικές λύσεις για $\varepsilon \ll 1$. Για το παράδειγμα που θα κατασκευάσετε ερευνήστε την ευστάθεια των περιοδικών λύσεων.

Φ4

Άσκηση 18 (X. Ιοακίμ) Θεωρείστε την εξίσωση τύπου Van der Pol

$$\ddot{x} = -x + \varepsilon[16\dot{x}^5 - 80\dot{x}^3 + 175\dot{x}](1 - x^2)$$

Δείξτε ότι για $\varepsilon \ll 1$ (π.χ. $\varepsilon = 0.001$) έχουμε 3 οριακούς κύκλους, 2 ευσταθείς με πλάτη $x_1^2 + x_2^2 = 4 + O(\varepsilon)$ και $x_1^2 + x_2^2 = 7 + O(\varepsilon)$ και έναν ευσταθή με πλάτος $x_1^2 + x_2^2 = 5 + O(\varepsilon)$.

2 Αλγεβρικές Εξισώσεις

2.1 Κλίμακες και το πολύγωνα του Νεύτωνα

Το ΘΠΣ δίνει ύπαρξη λύσεων της

$$F(x, y) = 0 \quad (\text{ή } F(z, w) = 0) \quad (21)$$

κάτω από υποθέσεις σε περιοχή σημείου $(x_0, y_0) (= (0, 0))$ (χωρίς βλάβη της γενικότητας) που ικανοποιεί την εξίσωση, $F(x_0, y_0) = 0$. Στην περίπτωση που η F είναι πολυώνυμο 2 μεταβλητών, ή γενικότερα

$$\left\{ \begin{array}{l} F : \mathbb{C} \times \mathbb{C} \rightarrow \mathbb{C} \text{ αναλυτική ως προς 2 μεταβλητές} \\ \text{σε περιοχή του } (0, 0) \text{ της μορφής (βλ. υπόμνημα} \\ \text{θεώρημα προπαρασκευής του Weierstrass)} \\ F(z, w) = w^k + a_{k-1}(z)w^{k-1} + \dots + a_0(z) \\ a_j(z) = a_j^{(p_j)}z^{p_j} + a_j^{(p_j+1)}z^{p_j+1} + \dots \\ a_0^{(p_0)} \neq 0 \\ \text{όπου } a_j(z) \text{ αναλυτικές μιγαδικές συναρτήσεις } j = 0, 1, \dots, k-1 \end{array} \right. \quad (22)$$

Οι υποθέσεις του ΘΠΣ προφανώς δεν ικανοποιούνται διότι $F_w(0, 0) = 0$. Παρόλα αυτά, είναι δυνατόν να κατασκευάσουμε όλες τις λύσεις $w = f_l(z)$ σε περιοχή του $(0, 0)$, $l = 1, \dots, k$.